

השבת של רבי נחמן מברסלב

כָּל מַה שֶׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצְּדִיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"מ ב', טז)
טוב להגיד ולשיר **נְנַח נַחְמָּה נַחְמָּן מֵאוֹמוֹן** לזכות לכול הישועות

שבת יום פיפור

על שני השעירים גורלות ... (ויקרא ט"ז, ח')

לפעמים מתגברין העוונות כל כך עד שאי אפשר בשום אופן לתת עצה בנפשו, כי עצתו חלוקה מאד, וכמו שצעק דוד עד אנה אשית עצות בנפשי, ואז זהו בעצמו עיקר העצה, לצעק להשם יתברך עד אנה אשית עצות בנפשי, ולהשליך כל יהבו על השם יתברך ולסמוך עליו יתברך לבד. וזה כמו בחינת גורל שמשליך עצתו על השם יתברך כפי מה שיצא גורלו מהשם יתברך בבחינת אתה תומיך גורלי. וכתוב בחיק יטל את הגורל ומה' כל משפטו. וזה בחינת הגורל של יום כפור שמחמת רבוי עונות של כל השנה שהיו צריכים להתוודות אז על השעיר לעזאזל מחמת זה היה קשה לברר האמת איזה לה' ואיזה לעזאזל כי אם על ידי הגורל, ועל ידי זה דייקא נתברר העצה אמתית. (לקוטי הלכות - הלכות תענית ד' - אות כ"ג לפי אוצר היראה - עצה - ט"ז)

נקרבתם לפני ה' ... (ויקרא ט"ז, א')

יש כלים נפלאים הרבה שנעשין באמנות נפלא, והכל על ידי חכמת כח המושך וכח המכריח, ומי שבקי באמנות זה איך לכוון יחד שני הכחות הנ"ל במזג הצריך, אזי נעשים על ידי זה כלים נפלאים שעושין פעולות נפלאות. וכמוכך בכל אדם יש בחינת כח המושך, שהוא הנפש, וכח המכריח שהוא הגוף; וכשתאוות הגוף או שאר מניעות, שהם מבחינת כח המכריח, מתגברין ביותר עד שמרחיקין את האדם מקדשת נפשו בשרשה, זה בחינת מיתה ממש, רחמנא לצלן; אך כשהשני כחות הנ"ל מתנהגים במשקל הראוי, עד שתמיד הכח המושך מתגבר על הכח המכריח, אך באופן שלא לבטלו לגמרי, כי זה בחינת "בקרבתם לפני ה' וימתו", ועל זה הזהירו את ישראל ביותר בשעת מתן תורה: "פן יהרסו לעלות" וכו', כי העבודה צריך להיות בבחינת "והחיות רצוא ושוב", ואז אדרבא, זה עיקר החיים, שהוא בחינת חבור גוף ונפש, ודייקא על ידי חבור שני כחות אלו ביחד נעשים תקונים נפלאים בכל העולמות על ידי האדם הבעל בחירה המחבר משני הכחות אלו ביחד.

וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש ...

(ויקרא ט"ז, י"ז)

ואמרו רבותינו ז"ל (ירושלמי יומא פרק א הלכה ה) וכל אדם העליון וכו'. והבן היטב להיכן נכנס הכהן גדול. וכל זה כדי לכפר על כל החטאים, כדי לתקן אותם שנפלו לעמקי הקליפות. והצדיק האמת הוא גדול יותר אפילו מן הכהן גדול שנכנס לפני ולפנים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה ד) יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים. כי יש עברות שגם הכהן גדול אינו יכול לכפר עליהם ביום הכפורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יומא פו.) שיש עברות שיום הכפורים תולה ומיתה מכפרת. אבל התלמיד חכם האמת יכול לכנס עוד לפנים יותר ויותר, ולהמשיך כפרה ותקון גם להם. וזה (משלי טז) חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה. הינו שיש עונות שגורמים 'חמת מלך' חס ושלום, עד שאין מועיל להם אפילו הכפרה של הכהן גדול ביום הכפורים, כי אם 'מלאכי מות' שאין נגמר כפרתו עד המיתה, בחינת יום הכפורים תולה ומיתה מכפרת. אבל 'ואיש חכם יכפרנה', כי החכם האמת שהוא בחינת הצדיקים אמתיים יכולים לתקן הכל אם יזכה להאמין בהם באמת. (ליקוטי הלכות - הלכות קריאת שמע ד' - אות י"ג)

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם ... (ויקרא ט"ז, ל')

כל התפלות והתחנות ובקשות והסליחות שישראל מרבין לבקש מחילה וסליחה וכפרה בעשרת ימי תשובה ובפרט ביום כפור, אין הכוונה להתפלל ולבקש על העבר לבד, רק צריכין לבקש רחמים ביותר שיעזרו ה' יתברך מעתה לדרך התשובה שלא יחטא עוד ולא יפול משום דבר, רק יזכה לבחינת דרך התשובה באמת. ועל כן מבקשין: ותן בלבנו לעזב דרך רשע וכו', וכן: יהי רצון שלא אחטא עוד וכו', וכן הרבה. וזה בחינת (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם וכו', שעיקר הכפרה בחינת 'כי ביום הזה יכפר עליכם' הוא שזוכה על ידי זה 'לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו'. הינו שה' יתברך יטהר אותנו להבא מכל חטאתינו, שימשיך עלינו דרך התשובה הנ"ל לטהר עצמנו מכל חטאתינו מעתה, שלא נחטא עוד כנ"ל, וזה זוכין כל החפצים באמת בכח הצדיק האמת, שזהו בחינת העבודה של יום כפור שעל ידי זה ממשיך בקיאות לילך בדרך התשובה בכל השנה תמיד. (לקוטי הלכות - הלכות שבת ו' - אות נ"ג)

וזה בחינת אכילת ערב יום כפור ותענית יום כפור, בחינת תקון שני הכחות הנ"ל. ועל כן גם ביום כפור, שנכנס הכהן גדול לפני ולפנים, ששם עיקר קדשת שרש כח המושך, אך אף על פי כן היה משנה ומחליף כמה פעמים מבגדי זהב לבגדי לבן וכו', כדי שלא יגביר גם כח המושך ביותר מדי. ואז כשמתנהגין שני הכחות הנ"ל כתקונן, אזי יכול לזכות על ידי תשובה שיתהפכו העונות הנמשכין מכח המכריח לזכיות, שזה בחינת סליחת העונות של יום כפור, כי דייקא גם על ידי כח המכריח נגמר האמנות הנפלא של כל התקונים כשזוכין לתקן בשלמות עין פנים. (לקוטי הלכות - הלכות יום טוב ה' - אותיות א' ד' ה' לפי אוצר היראה - אלו, ראש השנה ..., אות ס"ד)

בזאת יבא אהרן אל הקודש ... (ויקרא ט"ז, ג')

כי כל העבודה של יום הכפורים, שעל ידי זה השם יתברך מוחל עונות ישראל בכל שנה, הוא על ידי בחינת האמת הזך של השם יתברך בעצמו שאי אפשר להשיגו כי אם גדולי מבחרי הצדיקים כל אחד לפי בחינתו, כי על ידי האמת הפשוט אין תקנה להחוטא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: שאלו לחכמה וכו'. ואמרה: הנפש החוטאת היא תמות וכו'. וזהו בחינת האמת של המלאכים שקטרגו על בריאת האדם, כי לפי האמת שלהם אין תקנה להחוטא והם ראו שהאדם יחטא נגדו יתברך על כן קטרגו על בריאתו. ובאמת לפי הדעת הפשוט כך נוטה האמת, אבל לא ידעו עצם רחמנותו יתברך, שזה עצם האמת שאי אפשר להשיג, ומשם נמשך הסליחה לעונות ישראל ביום הכפורים. אבל לאו כל אדם יכול לכנס לקדשת האמת הזה, ואפילו הכהן הגדול הזהר בבל יבא בכל עת אל הקדש כי אם בזאת וכו': ביום הכפורים, כי לאמת כזה שהוא בחינת קדש קדש קדשים לפני ולפנים, אי אפשר לכנס כי אם ביום הכפורים על ידי סדר העבודה שצוה השם יתברך ואז יוכל להמשיך סליחת עונות שנמשך מבחינת עצם אמתת רחמיו יתברך, בחינת ורב חסד ואמת. (לקוטי הלכות - הלכות ריבית ה' - אות מ"א)

עצות ותפלות

(עצות המבוררות – יום הכפורים, ב')

ביום כפור הוא גמר התקון של חותם דקדשה, היינו תקון הברית. היינו שאם אדם עוסק מראש השנה עד יום הכפורים, ביראה, בתשובה ומעשים טובים כראוי, זוכה על ידי כך ביום הכפורים לקדשה גדולה, היינו תקון הברית, שהיא הקדשה הגדולה ביותר. כי על ידי קדשת תקון הברית, אפשר להגיע לכל המידות טובות ומעשים טובים. ועיקר תקון הברית הוא טהרת ותקון המוח והמחשבה. היינו שלא לחשוב מחשבות רעות, הן של ניאוף הן של תאוות רעות אחרות, רק תמיד לחשוב מחשבות טובות של יראת השם ואמונה פשוטה בלי שום חכמות וחקירות, כך מבאר הכל בלקוטי הלכות.

... מלא רחמים רבים, זכני מעתה לחזר ולבקש ולמצא את כל האבדות שאבדתי מיום היותי על האדמה עד היום הזה. זכני, עזרני מעתה להטהר ולהתקדש בקדשה גדולה בכל השנה כלה, וביותר בימים הנוראים הקדושים האלו מראש השנה עד שמחת תורה, ותזכנו לתשובה שלמה באמת בעשרת ימי תשובה לתקן את כל אשר שחתי. וזוכה אז לתקן פגם הברית בשלמות באמת, לתקן תקון החותם דקדשה, עד שנוכה ביום הקדוש, ביום צום הכפורים יום גדול ונורא, שבת שבתון, יום מחילת חטא וסליחת עוון וכפרת פשע, לגמר בו גמר תקון החותם דקדשה בשלמות.

ותעזרו ותזכנו לקבל יום צום הכפורים הקדוש והנורא מאד בקדשה ובטהרה גדולה ובשלמות גדול, וזוכה לשוב אז בתשובה שלמה, ולבכות מתוך שמחה וחדוה בשמך הגדול, ולהתוודות לפניך בכל מיני דוים ולפרט כל חטאתינו ועוונותינו ופשעינו לפניך, ולהתחרט עליהם בחרטה גדולה מעומקא דלבא באמת גמור, ולעזב אותם עזיבה גמורה, ולקבל עלינו באמת ובלב שלם שלא לעשותם עוד בשום אופן ולא נשוב עוד לכסלה, אם אוון פעלנו לא נוסף. ואתה ברחמיך הרבים, תמחל ותסלח ותכפר לנו על כל חטאתינו ועוונותינו ופשעינו שחטאנו ושעווינו ושפשענו לפניך. ותתקן ברחמיך כל החותמות דקדשה, ותשים אותנו עמך בית-ישראל "כחותם על לבך כחותם על זרועך". ותחתמנו לחיים טובים ארכים ולשלום, לחיים אמתיים, חיים שנוכה לעשות בהם רצונך באמת, ותחתמנו בספרן של צדיקים אמתיים (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ה').

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

אנחנו לא יודעים כלום מי רבנו, מה רבנו, ועוד, עוד, בלי סוף, כל מילה הוא מעיין, הוא ים החכמה, הוא יחדש את כל העולם, הוא יחדש וירפא ויחזק כל העולם, כל אחד... כל החברים שלי כבר הלכו לעולם הבא, ואני נמצא בעולם הזה, אני הייתי חולה למות, והשם יתברך נתן לי נשמה, וחזרתי לעולם... "מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד!"

אני יושב פה, אני מתפעל מאד, איך אני עוד פה בין החיים... פתחתי ספר ומצאתי מכתב מרבי נחמן, הוא כותב לי: "תלמידי היקר", "עליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", "עליך אמרתי", זה, אני אמרתי את זה, אז אמרתי עליך, מה? "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", זה אמרתי עליך, כך כתוב בהפתק... ..

היה ילדים, ולא היה לי חתיכת לחם לתת להם, הם סבלו רעב, לא היה להם נעליים ללכת לבית ספר... אני לא אומר לשון הרע, לא אומר שקר... ..

אני חייתי ברסלב, בשביל זה הישיבה לא רצה לתת לי לחם, לא היה לי לחם בשביל הילדים, ואני גם כן צריך לחם, ולא היה לי, וגם בחורף היה קר... כשהבנים נתגדלו והתחתנו, אמרתי להשם יתברך: "הו, תודה רבה, נעשה יותר קל המשא, ברוך השם. אני לא מבין איך אני חי, לא היה לי לחם, אז איך אני חי? אני לא משקר, לא היה לי לחם לאכול ולא בשביל הילדים קטנים, הם עשו עם הפה "ב, ב, ב, ב", ולא היה לי לתת להם חתיכת לחם... ..

נעשיתי ברסלב, אני הייתי קרלין, האבא היה קרלין, ואני הייתי ברסלב. כל הגדולים והקטנים, כולם צחקו ממני, כולם כבר בקבר, ואני פה. היה לי פתק, ככה היה כתוב, אני יכול להראות לך: "זמן הגאולה קרוב מאד". ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד". אוי, איזה צער

תיקון הכללי תיקון על הכל

עשרה פרקי תהלים: טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ

זה, ילד שלא הולך לבית ספר, לא היה לו נעליים, לא היה לו איזה בגד לבוא, לא אני ולא הילדים... הייתי ילד קטן, הלכתי לבית ספר, והאימא נתנה לי לבית ספר חתיכת לחם עם שמן זית, היא נתנה השמן זית, טיפות. אמרתי לה: "אימא, תן לי עוד טיפה", היא צעקה עלי: "אני צריך השמן לשבת קודש, אם אני אתן לך עוד טיפה, לא יהיה לי לשבת קודש"... אני חשבתי שאני אמות ככה... אני רואה, הבנים ברוך השם התגדלו, אבל אני חי... רבנו הקדוש הוא כותב לי פתק, ככה: "זמן הגאולה קרוב מאד", ארבע מילים, המשא ברוך השם נעשה קל, המשא היה בכל פעם קל יותר, נתגדלו, הם יצאו ממני, אז המשא לא היה לי כל כך כבד... ..

סיפור

(ספר ימי מוהר"ני' חלק ב' - סימן ע"ט, המשך) ... ואחר כך נתן לנו ספינה וירדנו שנינו לתוכה אף על פי שהיה די שרי"א ילך לבדו בשביל המטלטלין, אבל מגדל שמחתי הלכתי גם כן, וגם כדי לראות פנים עם האוהבים שלוו אותנו כי ידעתי שבודאי הם ממתנינים לנו וכן היה שתכף כשבאנו על הספר ראינו אותם מרחוק וצעקנו להם שיבואו ובה רבי צבי ורבי בער מליפאוץ לקראתנו בפנים של אהבה והשתוקקות וגעגועים גדולים מאד אבל עתה אסור לנו עוד להתוועד יחד כי-אם לדבר עמהם מרחוק דרך הפריגיווארניע (מחיצה-גדר) כידוע לבקיאים בזה ולא ידעתי אם אני רשאי לכנס על שער הבית שהיו מנחים שם חפצים שלנו וראיתי אחד והתחלתי לומר לו שיתן לי רשות, והוא הכיר אותי והשיב לי פתח השער כי לא סגור השער בשום מנעל, ותכף פתחתי השער ונכנסתי אני וחברי וגם להבדיל המטראס, וקבלנו כל החפצים לתוך הספינה הקטנה ואחר כך דברנו יחד דרך הפריגיווארניע עם אוהבינו הני"ל, וספרנו להם איך עברנו על כל הספינות הנזכרות לעיל דרך חבלים וכו', ונפטרנו עוד הפעם מהם בשלום וחזרנו עם הספינה לספינה שלנו והם עמדו והסתכלו וכן שאר אנשים עמדו על הר גבוה מרחוק וכלם רמזו לנו בידיהם ואנחנו אליהם, בדרך אהבה וגעגועים גדולים, וגם צעקנו להם בקול גדול חיים ושלוה, עד ששמעו והשיבו לנו עד ששמענו קול אהבתם עד שעברנו מנגד פניהם לבין הספינות הגדולות עד שבאנו לספינה שלנו ותכף העלו המאטראסין כל החפצים שלנו, ואנחנו קבלנו מהם והכל בזריזות ובשמחה ועדין לא בא הקפיטן להספינה ומחמת זה הנחנו כל החפצים למעלה על הספינה, כי לא רצינו להוריד אותם אל הבית כפי המדבר עמו עד שייתן לנו רשות עתה בעצמו: ..

מכתב

(ספר אפי הנחל ב' - מכתב ל') נפשי ולבי הנעים, השואב מים חיים מהנחל נובע מקור חכמה, שהוא עיקר הרפואה וההצלה להנפשות מכל החצים וסמים ארסיים של מיות ואמונות של שקר וכזב, ולבו בוער בקרבו ונכסף ומשתוקק להשקות בהם נפשות ישראל שעל-ידי זה נעשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ונתבטל הכפירות והאפיקורסות מלב ישראל. ראוי לנו להבין, כי לא דבר ריק הוא, מה שזכינו בדור הזה לאור כזה. עלינו להזכיר עצמנו בכל פעם את כל החסדים והטובות הנפלאות אשר הפליא ה' לעשות עמנו, וחיובים אנחנו להודות ולהלל לה' תמיד, שזכינו לישא וליתן בדברים כאלה, העומדים ברום רומו של עולם עד אין סוף, המחיים את נפשנו בדור החשך הזה, בדור היתום הזה, בשפל מצבנו כזה. כל הערבוביא שבעולם שאין יודעים היכן הצדיק האמת, הוא מחמת שמתרבה ומתגדל השקר בעולם, עד שמכניס דעות זרות וכפירות הרבה בעולם, ומקים מהם אנשים שאומרים שרוצים בתקנת ישראל. עיקר התקון למחלקת שיש על הצדיק האמת ואנשיו בכל דור ודור, שזה עיקר בחינת מלחמת עמלק, עיקר התקון לזה הוא להתנהג בתמימות ובפשיטות ובאמת, ולעזק מאד לה' יתברך, שירוהו האמת לאמתו. והחפץ באמת, מוסרין לו מלאך של אמת עם הצדיק שהוא מבחר האמת שבין הצדיקים האמתיים המבחרים יחידי הדורות, שגלה אמת כזה בעולם שאי אפשר לקלקלו בשום אופן. העיקר, הוא לעורר העם, שישונו על פגם המחלקת שעל הצדיק האמת נחל נובע, שעל-ידי זה נתרחקים מכל התורה ונפגמת כל התורה.

אפי